

ספר

קרני ראם

דרך היהדות לפי תורת בעל הסולם

מהדורה ראשונה

כ תמוז ה'תשע"ט

לפניות בעניין הספר:

elijah.avni@gmail.com

הקדמה

ספר זה מבוסס על רעיונות המלוקטים מתורת בעל הסולם זצוק"ל. אמנם נעשה מאמץ לשמור על דיוק, אבל בכל אופן אין לסמוך על הדברים הכתובים כאן אלא רק על המקורות – כתבי בעל הסולם.

כדי שלא להפריע לרצף הקריאה, אין סימונים והערות בגוף הספר. בסוף הספר הפניות למקורות.

אנו תקווה שהספר יעזור להתפשטות תורתו של בעל הסולם, וכך יקרב את הגאולה השלמה שאנו עומדים על סיפה. כדברי בעל הסולם בספר אור הבהיר, ערך "שופר של משיח":

"ולזאת יעידו הספרים שכבר נגלו על ידי בחכמה הזאת, שדברים העומדים ברומם של עולם נפרשו לעיני כל כמו שמלה, שזהו עדות נאמנה שאנו מצויים כבר על סף הגאולה."

...

"ולמה עשה ה' לי ככה, אין זה אלא מפני שהדור ראוי לכך, שהוא הדור האחרון העומד על סף הגאולה השלמה, ולפיכך הוא כדאי להתחלה של שמיעת קול שופרו של משיח שהוא סוד גילוי נסתרות כמבואר."

פרק א

הכאב העיר אותי. כאב חד ברגל שמאל. הגוף שלי נע כמו מעצמו כדי לשנות את תנוחת הרגל. הכאב נחלש ואחרי כמה רגעים הפסיק לגמרי.

פתחתי את העיניים והסתכלתי מסביב. המראה היה משונה מאוד. שכבתי על איזושהי מיטה, בחדר עם מכשירים משונים שלא זיהיתי. ניסיתי להיזכר איפה אני ומה קרה. לא הצלחתי לזכור כלום.

"איזה יופי!" הבהיל אותי קול פתאומי. הפניתי את מבטי וראיתי אותו עומד קרוב אליי ומחייך חיוך גדול ומטופש. "סוף סוף התעוררת!"

אני לא יודע למה התרגזתי עליו כל כך, אולי כי נבהלתי, ואולי בגלל החיוך המטופש שלו. "מה קרה לך?! אתה לא נורמלי!" הטחתי בו בכעס. "מה אתה מבהיל אותי ככה?"

הוא קפא על מקומו והביט בי בחלחלה. פיו נפתח מעט אבל הוא לא אמר כלום. הוא המשיך להביט בי שניות ארוכות בלי לומר מילה. ברור היה שהוא מצוי בסערת רגשות. בסוף הסתובב בפתאומיות ויצא מהחדר.

כמה דקות אחר כך נכנס אדם אחר. ברגע שכף רגלו דרכה בחדר, ההרגשה שלי השתנתה בצורה דרסטית. הרגשתי כאילו יחד איתו נכנסה לחדר איזו רוח של שלווה ושמחה שקטה. הוא התקרב למיטה והביט בי בלי לומר מילה, מצחו קמוט מעט. הוא הביט בי במבט חומל רגעים ארוכים. עיניו החלו לדמוע, והוא חייך חיוך קטן. הוא פנה אליי בקול שליו: "יהיה בסדר דניאל. אל תדאג, הכל יהיה בסדר". הייתי המום, אבל משום מה המילים שלו הרגיעו אותי. האמנתי לו. לא ידעתי מה לומר, אז שתקתי. "אני גדי, נעים מאוד." אמר בחיוך. "תצטרך לסלוח לאייל, הוא לא מורגל במפגש עם אנשים מפעם."

"היית בתרדמת שנים ארוכות", הסביר, "לאחרונה פיתחנו טכנולוגיה חדשה שאיפשרה להחזיר אותך אלינו. ברוך הבא! עכשיו נעשה לך כמה בדיקות לוודא שהכל בסדר."

הוא בדק אותי כמה דקות וסיכם: "יופי. הכל תקין. אתה משוחרר. קח, שים את זה על היד. זה יעזור לך להתמצא בעניינים הטכניים."

"מה זה? שעון?" שאלתי.

"לא בדיוק. אתה כבר תראה, זה פשוט מאוד, אתה תסתדר עם זה מצוין. אחרי שאתה מתרגל אליו תעביר אותו למצב רגיל כדי שלא תפריע לאנשים מסביב."

"מה זאת אומרת מצב רגיל?"

"אתה כבר תראה. טוב, להתראות בינתיים. נהיה בקשר. הכל יהיה בסדר, אל תדאג! שיהיה לך יום נפלא!"

הכל התרחש כל כך מהר, וגדי היה כל כך בטוח בעצמו, שאיכשהו לא עצרתי לחשוב ולהתפלא איך משחררים אותי כל כך מהר אחרי שהתעוררתי מתרדמת.

נפרדתי ממנו ויצאתי החוצה.

פרק ב

הסתובבתי בחוץ, מרגיש כמו תייר בכוכב אחר. הכל היה יפה מאוד, ירוק ומטופח. מבחינות מסוימות שונה מאוד ממה שהיכרתי, ומבחינות אחרות, דומה.

אחרי שיטוט של כמה דקות, התחלתי לתהות מה לעשות ולאן ללכת.

"אני רואה שאתה מתלבט מה לעשות" בקע קול מהמכשיר שעל ידי. "אולי תרצה ללכת הביתה, להכיר את הבית החדש שלך ולנוח קצת?"

הופתעתי, אבל לא נבהלתי. הקול היה ידידותי ונעים באופן מפתיע.

"לא ידעתי שיש לי בית" אמרתי בקול רם.

"ודאי" ענה המכשיר. "איפה תישן בלילה אם לא בבית? אנחנו דואגים לך לכל מה שתצטרך."

"יופי, מעולה." אמרתי. "איך הולכים?"

"תמשיך ללכת ישר. אומר לך כשתצטרך לפנות."

המשכתי בהליכה כפי שהורה לי המכשיר. מופתע ומשועשע מהצעצוע החדש שלי.

"תגיד", פניתי אל המכשיר, "מה זה המצב הרגיל שהזכיר גדי?"

"זה המצב הרגיל" ענה המכשיר.

לרגע התבלבלתי. משהו בתשובה של המכשיר הרגיש לי משונה. אחרי כמה שניות הבנתי. שמעתי את הקול בתוך הראש שלי ולא דרך האוזניים.

"וואו!" פלטתי בהתפעלות, "זה מדהים!"

"בהחלט", ענה הקול בתוך הראש שלי בטון משועשע. "אגב, גם אתה יכול לפנות אליי כך, במחשבה. אתה לא חייב לדבר בקול רם. זה יהיה לך קצת משונה בהתחלה, אבל אתה תתרגל מהר מאוד."

פרק ג

לקחו לי כמה ימים עד שנזכרתי מי הייתי לפני התרדמות ומה היה סיפור החיים שלי. לאט לאט גם התרגלתי למציאות ההזויה אליה התעוררתי. קל להתרגל לדבר טוב, אבל זה היה יותר מדי טוב – קשה היה להפנים ולהאמין שזה אמיתי.

לפעמים הרגשתי כאילו התעוררתי מתוך חלום רע, והרבה פעמים הרגשתי שאני חי בתוך חלום טוב. זו היתה הרגשה משונה ונפלאה. לא יכולתי לשבוע מלהביט בהתפעלות באנשים שהסתובבו בדרכים. הם היו פשוט שמחים. יכולת לראות את זה, יכולת להרגיש את זה, אפילו בלי שהם אמרו מילה.

"הגיע הזמן לחזור אל גדי להתחלת ההדרכה" הודיע לי המכשיר יום אחד אחרי ארוחת הבוקר.

"מצוין, בוא נלך." עניתני לו בלי לומר מילה.

פרק ד

"תשמע, אמרתי לגדי מיד כשנפגשנו, "הייתי חילוני, אבל עכשיו אני מבין שאם ככה נראים החיים של אנשים מאמינים, אז כנראה שזו באמת הדרך הנכונה."

"תסלח לי שאני אומר לך את זה ישירות, אבל אתה עדיין רחוק מאוד מלהבין. אל תמהר להסיק מסקנות רק לפי מה שנגלה על פני השטח."

התיישבנו ליד השולחן, גדי מזג לשנינו מים קרירים.

"יופי, אני רואה שכבר התחלת להתאקלם. יש משהו שתרצה לשאול לפני שאנחנו מתחילים את ההדרכה?"

"כן, המציאות פה פשוט מדהימה, ממש אוטופיה! זה ככה כבר הרבה שנים?"

"בערך עשרים שנה. מאז שהסתיימה מלחמת העולם השלישית."

"מלחמת עולם שלישית?!"

"כן, היתה עוד מלחמת עולם, שלישית ואחרונה. בפעם הראשונה בהיסטוריה השתמשו בפצצות מימן, פצצות החזקות פי אלף מהפצצה שהוטלה על הירושמה. אבל אני יכול לנחם אותך שזו היתה המלחמה האחרונה. לא יהיו עוד מלחמות."

"הלוואי" הגבתי אוטומטית, בלי לחשוב. "איך התחילה המלחמה?"

"גם לפני שנכנסת לתרדמת, בשנת תשע"ט, העולם לא היה מקום שליו כל כך, אבל אז לפחות הדמוקרטיה המערביות לא היו קרובות לעימות צבאי ביניהן. זמן קצר אחר כך, קרתה התפתחות טכנולוגית דרמטית והעולם התחיל להשתנות בצורה מהירה לכיוונים שאף אחד לא צפה."

"אז הבלגן התחיל ממש אחרי שנכנסתי לתרדמת?"

"הטכנולוגיה כבר היתה קיימת ברמה בוסרית לפני שנכנסת לתרדמת, אבל רק בשנת תש"פ הטכנולוגיה הבשילה והגיעה לשוק ההמוני."

"איזו טכנולוגיה זו?"

"טכנולוגיית הפסקת הסבל."

"מה זה אומר 'הפסקת הסבל'? איך זה עובד?"

"יש לי הרבה חומר להשלים לך."

פרק ה

על ד"ר ג'פרי מרטין שמעת?

לא.

ד"ר מרטין היה אחד המדענים החשובים ביותר באותה תקופה, אבל בזמן שנכנסת לתרדמת הוא עדיין לא היה כל כך מפורסם.

הוא היה יזם מצליח שלא הבין למה למרות ההצלחה הגדולה שלו כיום הוא לא ממש מאושר. הוא החליט לעשות שינוי בחיים ויצא לעשות מחקר מדעי מקיף על אנשים שהצהירו על עצמם שהם "מוארים" וחווים אושר עילאי. הוא ביצע מחקר מקיף במשך יותר מ-10 שנים, בו ראיין אלפי אנשים "מוארים" מכל רחבי העולם, מכל הדתות והשיטות הרוחניות, וגם אתאיסטים או אגנוסטיים. בשנת תשע"ט הוא פירסם ספר חשוב מאוד לזמנו שנקרא "The Finders". ובתרגום חופשי: "אלו שמצאו". הוא מכנה אותם כך כי כפי שהוא כותב בספר, ברגע שהגיעו ל"הארה" הם כבר לא הרגישו כל הזמן שהם "מחפשים" משהו כמו שהרגישו 99% מהאנשים בזמן שהוא ביצע את המחקר, וכמו שאתה בעצם מרגיש עכשיו.

אני דוקא מרגיש נפלא. ממש לא ייאמן כמה שהכל כאן נפלא. זה מרגיש כמו חלום. פשוט אוטופיה.

אני שמח שאתה מרגיש טוב, אבל זה כלום, לא על זה מדובר. מדובר על אושר ברמה שאתה לא מסוגל אפילו להתחיל לדמיין.

זה מורכב, אבל עוד מעט תבין הכל.

פרק ו

המחקר של ד"ר מרטין והספר שלו היו ממש פורצי דרך בזמנו. אף על פי שהספר פורסם עוד לפני שנכנסת לתרדמת, קרוב לודאי שמסקנות המחקר יפתיעו אותך מאוד.

ד"ר מרטין מספר שבתחילת המחקר הוא היה סקפטי מאוד. הוא היה משוכנע שמושאי המחקר שלו הם אנשים מדומיינים שמרמים את עצמם, או בעלי מחלות נפש לא מאובחנות. הוא כותב שהטענות שלהם היו פשוט מדהימות מדי כדי להיות אמיתיות. על אקהרט טולה למשל שמעת?

כן. אפילו קראתי פעם ספר שלו. לא התחברתי במיוחד.

בטח קראת בספר קצת על סיפור החיים שלו. מה חשבת על זה?

האמת היא שכשקראתי את זה באמת לא ידעתי איך לאכול את זה. לא הגעתי למסקנות ברורות, ופשוט המשכתי הלאה בחיים שלי. זה לא כל כך עניין אותי.

אקהרט טולה הוא אחד מהאנשים שחוו את מצבי ה"הארה" האלו. הוא הגיע לזה אחרי שחווה דכאונות קשים ואז "פתאום" עבר למצב החוויה המופלא הזה. רוב ה"מוארים" לא הגיעו ל"הארה" באופן הזה אלא בצורה יזומה על ידי שתרגלו שיטות כאלו ואחרות, לעיתים במשך שנים ארוכות.

נחזור למחקר של ד"ר מרטין. עם הזמן, כשהמשיך לראיין עוד ועוד אנשים "מוארים" באלפי שעות של ראיונות, הוא התחיל לגלות לתדהמתו שכנראה שיש משהו בדבריהם. אף על פי שהאנשים היו ממקומות שונים בעולם, בגילאים שונים, השתייכו לדתות שונות או לא היו דתיים בכלל, היו מאפיינים משותפים עקביים מאוד בין כולם.

אצל האנשים "הרגילים", כל הזמן היה ברקע איזשהו חוסר סיפוק פנימי. חוסר סיפוק שדחף אותם לצרוך בידור, אוכל מיותר, סמים למיניהם, או להציב לעצמם כל מיני "מטרות" כדי לנסות למלא את החלל הפנימי של חוסר הסיפוק. מטרות כמו השגת רמת חיים חומרית מסוימת, תארים, פרסום, הכרה חברתית וכדומה. כמובן שגם כאשר הצליחו לממש מטרות אלו, חוסר הסיפוק הפנימי לא נעלם. אדרבה, לעיתים קרובות דוקא האנשים שהצליחו לממש רבות מהמטרות שלהם היו המתוסכלים ביותר, כי הם גילו לתדהמתם שהמטרות היו רק פאטה מורגנה – השגתן לא העלימה את חוסר הסיפוק התמידי.

לעומת זאת, אצל מושאי המחקר שלו, ה"מוארים", המצב היה הפוך: ההרגשה הבסיסית שלהם היתה ש"הכל בסדר" במצב הנוכחי, ואין שום צורך למלא איזשהו חלל פנימי.

אם אדם מרגיש שהכל בסדר במצב הנוכחי, מה ידחוף אותו לעשות משהו?

שאלה מצוינת. אכן אחת התצפיות של ד"ר מרטין היתה שבמעבר ל"הארה" קריסת המוטיבציה היא דבר שכוח. במיוחד כשהמעבר ל"הארה" היה חד ולא הדרגתי. לעיתים קרובות המטרות שהציבו לעצמם לפני ה"הארה" פשוט כבר לא נראו להם חשובות יותר.

אמנם, התצפיות הראו שאחרי תקופה של כמה חודשים עד שנתיים בממוצע המוטיבציה שלהם חוזרת, אבל באופן שונה מלפני כן. אקהרט טולה למשל בילה חלק גדול מזמנו בישיבה על ספסלים ברחובות לונדון בשנתיים הראשונות שאחרי ה"הארה" שלו. נשאלת השאלה, מהו בדיוק הדבר שמבדיל את ה"מוארים" משאר האנשים ה"נורמליים"?

פרק ז

ד"ר מרטין חיפש מהו בדיוק הגורם שמבדיל את ה"מוארים" משאר 99% של האוכלוסיה. למה ההרגשה הבסיסית של אדם "נורמלי" היא חוסר סיפוק, ואילו אצל ה"מוארים" ההרגשה הבסיסית היא שלווה פנימית עמוקה?

המידע שהצטבר מהראיונות עם ה"מוארים" הצביע על נקודה אחת מסוימת מאוד. בעוד שאצל אדם רגיל יש רצף כמעט בלתי פוסק של מחשבות שהן כמו שיחה פנימית שמנהל האדם עם עצמו, אצל ה"מוארים" שיחה כזו לא מתקיימת בכלל, או שהיא מתקיימת מעט מאוד ובאופן שהמחשבות לא גוררות איתן רגשות שליליים חזקים.

האנשים ה"נורמליים" **בטוחים שהקול הפנימי הזה שמפטפט כל הזמן זה הם עצמם**. ואם כן, ברור שלא ייתכן שהוא ישתק. קו המחשבה הזה הוא טבעי מאוד: הקול הפנימי הזה מלווה את האדם מאז שהוא זוכר את עצמו. מי הוא זה שעסוק בי כל הזמן אם לא **אני עצמי**? אם יש קול בתוך הראש שלי, שרק אני שומע, שמדבר בעיקר בגוף ראשון, שמלווה אותי כל הזמן ויודע עליי הכל, אז זה די ברור שהקול הזה הוא **אני** לא?
אז זהו, שלא. ממש לא.

ד"ר מרטין גילה שלכל ה"מוארים" יש מכנה משותף אחד ברור: **ברור להם מעל לכל ספק שהקול הזה הוא לא "הם"**. כשהם אומרים "**אני**" הם לא מתכוונים לקול הפטפטן הזה.

אבל איך אפשר להסתדר בחיים בלי הקול הזה? מסתבר שאפשר דוקא מצוין. אם באמת מקשיבים לקול בתשומת לב, מגלים דבר מדהים: הקול הזה לא באמת רוצה בטובתך. עד כמה שהדבר נשמע מפתיע, הוא דוקא ממש אויב מר שכאילו נהנה לייסר ולענות אותך:

"וואו, זה נראה טוב. אני רוצה לאכול את זה!"

אבל כמה רגעים אחר כך הקול תוקף בביקורת חריפה ומשפילה:

"אין לך שום כוח רצון! הרי החלטת שלא תאכל את זה יותר! אתה פשוט חלש אופי."

(לפעמים הקול מדבר אליך ולא בגוף ראשון).

לעיתים נראה שהקול כן רוצה בטובתך, נאמר למשל שאתה נמצא עם חבר מסוים, ייתכן שהקול יזכיר לך הצלחות שהיו לך בעבר, וכמה אתה מוצלח יותר מהחבר הזה, וכמה עזרת לו והוא "חייב" לך. בטווח הקצר אתה מרגיש טוב מהחנופה הזו, אבל זו רק מלכודת. האדם מדושן עונג מהמחמאות ולא שם לב לסכנה המתקרבת. ואז המלכודת נסגרת עליו: החבר אומר משהו שלא תואם את הציפיות שלך, והקול הפטפטן יוצא להתקפה:

"איך הוא מדבר אליי ככה?! חוצפן! שיגיד תודה שאני מסכים להיות איתו בכלל! הוא לא

ברמה שלי! אני אגיד לו את זה עכשיו! כמה שהוא אפס ואני עושה לו טובה שאני בכלל

נמצא איתו!"

אחרי שהכעס שוכך הקול מייסר ומענה בלי רחמים:

"איך אמרתי לו את זה? איך יכולתי לפגוע בו ככה? אני ממש אדם מגעיל. אני חייב ללמוד

לשלוט בעצמי ולא להתפרץ ככה על אנשים. ומה יהיה אם אני אתפרץ ככה בעבודה? יפטרו

אותי! ואז מה אני אעשה? רגע, מתי נכנסת המשכורת מהעבודה?"

אוי לא! נתתי צ'ק והוא צריך לרדת לפני המשכורת ואין כיסוי! מה אני אעשה? אני חייב להתקשר דחוף לבנק. אוף, אין לי כוח לזה עכשיו, אני מת מחוס. מתי מגיע הטכנאי של המזגן? אני מקוה שהתיקון לא יהיה יקר."

וכך הקול ממשיך וממשיך בלי סוף. מייעץ, מפרש, מבקר, מצווה, מחמיא, מוצא בעיות, מציע פתרונות, מפתה, מבייש ועוד ועוד. לעיתים קרובות הקול סותר דברים שאמר בעבר, אבל בדבר אחד הקול מתמיד בהחלט: הוא ממלא את חיי האדם ביסורים, ולעיתים הופך אותם לגיהנום עלי אדמות.

אין פלא שההרגשה של אדם "נורמלי" היא שמהו ממש לא בסדר, שמהו צריך להיות אחרת.

איך יכול להיות שהאדם לא שם לב לזה שהקול הזה פועל בעצם נגדו?

משתי סיבות: קודם כל, כפי שאמרנו קודם, אדם "נורמלי" מזדהה עם הקול הזה וחושב שזה בעצם "הוא". במצב הזה הוא לא יכול אפילו להתחיל לחשוד ולבוא בטענות אל הקול הזה – כי הוא חושב שזה הוא עצמו!

הסיבה השניה היא שגם כשהאדם מתחיל להיפרד מההזדהות עם הקול הזה, הוא רגיל לפטפוטים שלו ולכן הוא לא מודע אליהם. כמו הבדיחה על שני דגים צעירים ששוחים ופוגשים דג זקן. הדג הזקן אומר להם "המים נעימים היום נכון?" וממשיך לשחות. אחרי כמה דקות פונה אחד הדגים הצעירים אל חברו ושואל "תגיד, מה זה 'מים'?"

כיון שהאדם לא מודע אל הקול, ממילא הוא לא יכול לשים לב שהקול הזה הוא האויב הגרוע ביותר שלו. כשאדם "נורמלי" מנסה לשים לב אל הקול ולהקשיב בתשומת לב מה הוא אומר, הקול בדרך כלל ישתק קצת. הוא מתחבא... אבל מהר מאוד האדם ייסחף לחוסר מודעות ואז הקול ייצא מהמחבוא וימשיך לפטפט ולמרר לאדם את החיים.

ואיך האנשים ה"מוארים" הצליחו להשתיק אותו? איך הם הצליחו להפסיק להזדהות איתו ולהבין שהקול זה לא "הם"?

אחת השיטות העיקריות באותם זמנים להגיע ל"הארה" היתה מדיטציות למיניהן. מדיטציה גורמת לאדם להיות יותר ויותר מודע למחשבות שלו. לא רק למחשבות, גם לרגשות, לתחושות בגוף ועוד, אבל לעניין הקול הפטפטן, העיקר הוא שהאדם נהיה יותר ויותר מודע למחשבות שלו. המעבר ל"הארה" קורה כשלאדם נופל איזשהו אסימון פנימי, והוא מרגיש בצורה ברורה ופשוטה שהקול הפטפטן הזה זה פשוט לא הוא, זה רק עוד משהו שקורה אצלו בתוך הראש. ברגע שהאסימון הזה נופל, הקול פשוט משתק, או לפחות מפטפט הרבה פחות, וגם המעט הזה לא גורר רגשות שליליים חזקים כי לאדם ברור שלא חייבים ולא כדאי לקחת את הקול הזה יותר מדי ברצינות.

לאדם "נורמלי" יכול להיות קשה אפילו לדמיין איך אפשר לחיות בלי רצף בלתי פוסק של מחשבות, אבל אותם "מוארים" ממשיכים לחיות ולפעול בעולם גם אחרי שהקול הזה השתק. רבים מהם עובדים למחייתם ומנהלים חיי משפחה בדיוק כמו האנשים ה"נורמליים", רק שהם סובלים הרבה פחות, אם בכלל. לעיתים הם כן משתמשים בקול הזה, אבל הם משתמשים בו כמו שאדם משתמש במחשב או בכלי עבודה כלשהו. ברור להם שהכלי הזה, הקול הפנימי הזה, הוא לא "הם" כי הם ממשיכים להיות "הם" גם אחרי שהוא השתק.

מרתק. ואיך כל זה קשור לטכנולוגיית הפסקת הסבל?

המחקר של ד"ר מרטין נתן דחיפה חזקה להתפתחות של טכנולוגיות שעושות "קיצור דרך" ומביאות את האדם ישירות לחויה הזו בלי תרגול של מדיטציות או שיטות דתיות למיניהן. המטרה המוצהרת של אותן טכנולוגיות היתה להביא אנשים למצב ה"הארה" בלחיצת כפתור.

הטכנולוגיות האלו התפתחו שנים רבות. בשנת תשע"ט ניסויים בטכנולוגיית tFUS (transcranial focused ultrasound או "אולטרסאונד גולגולתי ממוקד") התחילו להשיג תוצאות משמעותיות, אבל עדיין רק במעבדות. הפריצה הגדולה קרתה בשנת תש"פ, אז הבשילו הטכנולוגיות האלו והגיעו לציבור הרחב. ואז הכל התחיל להשתנות ולהשתבש במהירות אדירה.

אני לא מבין איך זה יכול להיות. דוקא כשהמין האנושי סוף סוף מפתח טכנולוגיה שפותרת את הבעיה הגדולה ביותר – הסבל, דוקא אז הדברים משתבשים ומגיעים למלחמת עולם נוספת?! איך זה יכול להיות!?

שאלה מצוינת. כדי לענות עליה צריך קודם כל להסביר מהן ההשלכות של השתתקות הקול הפנימי – מה בעצם מרגישים ה"מוארים"? איך הם חווים את חיי היומיום שלהם?

פרק ח

כשהתחילו להצטבר הנתונים מהראיונות עם ה"מוארים", צף ועלה מודל ברור: הרוב המוחלט של ה"מוארים" השתייכו לאחת מארבע קבוצות. ד"ר מרטין החליט לסדר אותן בספקטרום החל מ"מיקום 1" ועד "מיקום 4".

גם אחרי שמודל הספקטרום על ארבעת המיקומים שבו התגבש באופן ברור, המשיכו הראיונות עם עוד מאות "מוארים". ואכן גם הנתונים החדשים התאימו והשתלבו במודל.

יש "מוארים" ש"נחתו" במיקום מסוים ונשארו רק שם במשך שנים או עשורים. יש כאלו שהלכו והתקדמו במיקומים שבספקטרום. יש כאלו שיודעים לעבור באופן יזום בין מיקומים, ויש אפילו מעטים ש"נפלו" חזרה למצב ה"נורמלי" – הזדהות עם הקול הפנימי.

אז מהם בעצם המיקומים האלו? מהי החויה בכל אחד מהם? נסקור אותם בקצרה:

באופן כללי, ככל שהמיקום מאוחר יותר, תחושת האושר בו עוצמתית יותר. אבל צריך לקחת את האמירה הזו בפרופורציות: כבר במיקום 1 חויית המציאות של האדם שונה לחלוטין מזו של אדם "נורמלי" – הוא חווה סבל לעיתים רחוקות ובעוצמה פחותה בהרבה מזו של אדם "נורמלי".

במיקום 1, יש לאדם הרגשה בסיסית ש"הכל בסדר" בלי תלות בנסיבות החיצוניות. אמנם ההרגשה הזו נמצאת בחלק גדול מהזמן רק ברקע ולא כחוויה מרכזית, אבל לעיתים ההרגשה מתעצמת ונותנת ל"מואר" הרגשת אושר ושלוה עמוקים. הקול הפטפטן השתק או שהוא מדבר רק מעט והשפעתו פחותה מפעם. ארועים חיצוניים שליליים עדיין גורמים לעמעום התחושה ש"הכל בסדר" והאדם עלול להיסחף לזרם של מחשבות המפחית את הרגשת השלוה הפנימית. במיקום זה האדם עדיין מרגיש רגשות חיוביים ושליליים, אבל יש לו נטיה חזקה לרגשות חיוביים. לרגשות השליליים כבר אין כל כך שליטה עליו והם נוטים לעבור מהר.

במיקום 2, הרגשת השלוה הפנימית הולכת ונהיית חזקה יותר והיא כבר לא ברקע אלא יותר ויותר בחזית ההרגשה כחוויה מרכזית. רגשות שליליים הולכים ונהיים נדירים ככל שהאדם מעמיק במיקום 2. תופעה מרכזית חשובה של מיקום 2 היא שהאדם כבר לא מרגיש את עצמו כישות נפרדת מהעולם שסביבו, אלא מתפתחת בו הרגשה שהוא זה הכל והכל זה הוא. יש לו מין תחושה כאילו הדברים "קורים מעצמם" ושמה שקורה הוא "בדיוק מה שצריך היה לקרות". כשהוא ניצב בפני החלטות, לעיתים קרובות יש לו תחושה חזקה מהי הבחירה "הנכונה".

במיקום 3, נעלמת ההרגשה שהדברים "קורים מעצמם" ושהוא זה הכל והכל זה הוא. במיקום זה האדם שוב מרגיש את עצמו כישות נפרדת מהעולם. רגשות שליליים מופיעים רק לעיתים נדירות, בעוצמה חלשה, ורק בעקבות מאורעות שליליים עוצמתיים מאוד כמו פטירת אדם קרוב וכדומה. רגש עוצמתי של אהבה, חמלה והכרת תודה ממלא את ה"מואר" באופן כמעט קבוע. הרגש הזה לא מורגש ככמה רגשות שונים אלא כרגש אחד שיש לו כמו "צדדים" שונים. "מוארים" שהגיעו למיקום זה והעמיקו בו משוכנעים לעיתים קרובות שזוהי פסגת האושר האפשרי ושאינן מיקומים מתקדמים יותר. המעבר למיקום 4, אם הוא מתרחש, מנפץ את האמונה הזו ומותיר אותם המומים.

במיקום 4 האדם מפסיק להרגיש רגשות באופן מוחלט. חוזרת ההרגשה שהיתה במיקום 2 שהעולם זה אני ואני זה העולם, אבל שלא כמו במיקום 2, כעת ההרגשה הזו היא בעוצמה אדירה. במיקום זה האדם מרגיש שאין לו יכולת בחירה והוא פשוט צופה במציאות מתרחשת מעצמה. ניתן לחשוב בטעות שכיון שאין רגשות, האדם לא מאושר, אך זה לא המצב כלל וכלל. "מוארים" שעברו למיקום 4 ממיקום 3 מדווחים על העצמת תחושת האושר בהבדל של יום ולילה. הם מדווחים על תחושה של חופש מוחלט ואושר עצום.

קשה לי לקבל שאלו דברים אמיתיים ולא דמיונות.

אכן המחקר של ד"ר מרטין היה פורץ דרך, ולמי שלא מכיר את הנושא מסקנות המחקר הן בהחלט קשות להפנמה. אני מבין שקשה לך לעכל את זה, אבל מדובר בחוקר רציני ומוערך. לספר שכתב הוא קיבל המלצות מחוקרים מפורסמים ומוערכים בתחומי הפסיכולוגיה, מדעי המוח וחקר התודעה: פיטר פנוויק, רוברט פורמן, סטנלי קריפנר, אנדרו ניוברג, האריס פרידמן ואחרים.

ומה קורה למשל עם כאב פיזי? הוא לא פוגע בהרגשת השלמות של ה"מוארים"?

כמו ברוב התחומים, זה תלוי במיקום על הספקטרום:

בתחילת הספקטרום ה"מוארים" מדווחים על הפחתה בעוצמת הכאב שנובעת בין היתר מהעדר מחשבות שליליות המלוות את הכאבים אצל אנשים "נורמליים": דאגה, חרדה, פחד וכדומה. במיקומים המתקדמים יותר מדווח על סף כאב גבוה מאוד ולעיתים עמידות מוחלטת לכאב עד למצב שבו ארועים שאמורים היו לגרום לכאב בלתי נסבל גורמים להיפך הגמור – העצמת חויית האושר.

התיאורים האלו עומדים בסתירה לחויה כל כך בסיסית בקיום האנושי. זה אמיתי?

אמיתי לגמרי, אבל זה מובן שקשה לך לעכל את זה. כדי לא להעמיס עליך יותר מדי לא אכנס לפרטים של מיקומים 5 והלאה. הרוב המוחלט של ה"מוארים" משתייכים למיקומים 1 עד 4, אבל יש מיעוט שמתקדמים הלאה, ושם קורים דברים עוד יותר מפליאים.

אבל מדהים ככל שיהיה המחקר הזה, אולי החלק המדהים ביותר של העבודה של ד"ר מרטין הוא מיזם שהתפתח במקביל למחקר. במהלך המחקר אסף ד"ר מרטין כמות עצומה של נתונים גם על הדרך שעשו ה"מוארים" עד שהגיעו ל"הארה". הוא השתמש במידע הזה כדי להגיע בעצמו ל"הארה" וכדי ליצור קורס שמאגד את השיטות היעילות ביותר וכיצד להשתמש בהן בדרך האופטימלית. התוצאות של הקורס היו מעל ומעבר למצופה. לאור ההצלחה הרבה נפתחו מחזוריים נוספים של הקורס, ובהם ד"ר מרטין שיפר ודייק את תוכן הקורס עד שהגיע לכך ש-70% ממשתתפי הקורס מגיעים ל"הארה" במהלך 4 חודשי הקורס או מעט אחר כך. אחוזי הצלחה כאלו בתקופת זמן קצרה כל כך היתה פריצת דרך אדירה ששינתה את כללי המשחק בתחום של חיפוש ה"הארה".

וואו, נשמע כמעט טוב מדי בשביל להיות אמיתי.

אמיתי – זה כן, אבל אם זה טוב – זו כבר שאלה. מה שמביא אותנו לנושא הבא: הצד האפל של ה"הארה".

פרק ט

החוויות שהאנשים ה"מוארים" חווים הם פשוט מזדהימות. הרבה מהם הגיעו למצבים בהם הרגישו כל כך מאושרים וחוו את המציאות בצורה כל כך מושלמת, שהם לא האמינו שתיתכן עוד שלמות גדולה יותר. כשהתקדמו בספקטרום וגילו שכן קיים אושר גדול עוד יותר, הם היו פשוט המומים.

בדרך כלל אדם "מואר" יגיב בצורה מתונה אם בכלל להתנהגות פוגענית כלפיו כמו נהג ש"חותך" אותו בכביש בגסות. האנשים ה"מוארים" נוטים להתנדב הרבה לטובת הזולת, וחלק מהם נותנים סכומי כסף משמעותיים לצדקה.

אך יחד עם זה, יש איזשהו פרדוקס אפל ומסתורי שמעיב על התמונה החיובית הזו.

נסקור עכשיו 10 דוגמאות של תופעות הקיימות אצל ה"מוארים" ומציפות שאלות קשות. 9 הדוגמאות הראשונות לקוחות מהספר של ד"ר מרטיין. הדוגמא האחרונה והקשה ביותר היא עניין מפורסם.

1. המחקר העלה שה"מוארים" נוטים להפריז ביכולת שלהם להרגיש את מצב הגוף שלהם. באחד המחקרים, תוך כדי תרגול גופני התבקש המרואיין להרפות את השרירים שלו במקום מסוים בגוף שהיה נוקשה מאוד. ה"מואר" טען שהוא מרגיש בצורה ברורה שהשרירים שם רפויים לגמרי, טענה שהיתה שגויה באופן ברור מאוד.
2. אנשים שסבלו מהפרעת חרדה לפני ה"הארה" וקיבלו עבודה טיפול תרופתי דיווחו שהם נפטרו לחלוטין מהרגשת החרדה, אך התסמינים הגופניים כגון רעידות המשיכו לקרות, והם נצרכו להמשיך בטיפול תרופתי כדי למנוע את הסימפטומים האלו.
3. "מוארים" שהיו חשופים לגורמים יוצרי מתח חזקים, כגון מחלה או מוות של בני משפחה קרובים, לא העריכו נכונה את השפעת המצב עליהם. בדומה לשני הסעיפים הקודמים, הם נטו לדווח כי הרגשת השלום והשלמות לא השתנתה והם לא מרגישים בשום הבדל. אבל אנשים קרובים אליהם דיווחו על מתח בשרירים, שינויי התנהגות ושינויים בהרגלי השינה והאכילה שלהם. במקרים קיצוניים מעטים המתח הלא מורגש הזה גרם ל"מוארים" ליפול חזרה להזדהות עם הקול הפנימי ולאבד את מצב ה"הארה".
4. שינוי הרגלי החיים לכיוון בריא יותר היא תופעה מצויה אצל "מוארים", כולל נטישת הרגלים רעים כגון עישון. אולם מספר לא מבוטל של "מוארים" המשיכו בהתנהגויות התמכרותיות של צריכת אלכוהול וסמים גם לאחר ה"הארה".
5. במהלך הראיונות היו מקרים בהם המרואיינים אמרו דברים שנדמו כשקר גס. לאחר בדיקה התברר שאכן המרואיינים שיקרו.
6. במצבים מסוימים חלק מה"מוארים" מתקשרים בצורה גסה וחסרת התחשבות עם אנשים בסביבתם. לעיתים קרובות הם לא היו מודעים להתנהגות הזו, ומבחינתם הם תיקשרו באופן סביר וראוי.
7. חלק מהמרואיינים לקחו חלק בפעילות עבריינית כולל הונאה וגניבה. חלק מהם דיווחו על כך בגלוי במהלך הראיונות כשנשאלו, וחלק נחקרו ונענשו על התנהגויות כאלו לאחר שבוצע איתם הראיון.

8. לעיתים לאחר ה"הארה" מסלול החיים של ה"מואר" המשיך באופן דומה, עד כדי שאפילו אנשים קרובים אליו לא זיהו את השינוי העמוק שהתרחש בו. אולם במקרים לא מעטים כן התרחש שינוי משמעותי בחייו של ה"מואר" ולאן דוקא לטובה. אנשים בעלי רכוש איבדו אותו ובעלי משפחות הגיעו לפירוק המשפחה. במצבים אלו לעיתים קרובות ה"מואר" עצמו לא היה מוטרד במיוחד מהשינויים כיון שהם לא השפיעו בצורה מהותית על הרגשת השלוה והאושר שלו, אבל עבור האנשים בסביבתו ההשלכות היו קטסטרופליות.
9. נפוצה מאוד היתה הרגשה חזקה של המרואיין ש"התגלתה לו האמת" ושרק הוא מבין "באמת" מה היא "הארה אמיתית". הרגשה זו גרמה להרבה "מוארים" לגישה דוגמטית ולפסילת נקודות מבט השונות משלהם, לעיתים בצורה תקיפה מאוד. הדבר היה נכון במיוחד אצל "מוארים" ש"נחתו" במיקום מסוים והעמיקו בו, ולא עברו למיקומים אחרים בספקטרום. למשל בראיונות שבוצעו עם כמה "גורואים" בודהיסטים מפורסמים, כל אחד מהם פירש באופן שונה ולעיתים סותר מונחים בטקסטים הבודהיסטיים. כשנשאלו על כך התשובה הנפוצה היתה כי "לגורואים האחרים יש כוונה טובה אבל הם לא באמת מבינים על מה מדובר, ההבנה שלי היא הנכונה."
10. התופעה המטרידה והקשה ביותר: לא נדירים הם המקרים של ניצול מחפיר ובוטה של אנשים אחרים על ידי אותם "מוארים". תופעה זו קרתה מאות רבות של פעמים בדתות רבות ושונות. בטח זכורים לך בתקופתך כמה מקרים של רבנים בעלי "כוחות רוחניים" שפגעו באופן קשה באנשים שנתנו בהם אמון. לכאורה קשה מאוד להבין את ההתנהגות הזו: לא מספיק לאותו אדם "מואר" שהוא כמעט או בכלל אינו סובל, אלא שהוא עוד מנצל אנשים אחרים וגורם להם סבל עצום רק כדי להוסיף לעצמו עוד מימד של תענוג? איך זה יכול להיות?!
- ד"ר מרטין מציף בספרו את התופעות האלו ומתייחס אליהן. הוא מציע כיוון הבנה אפשרי ש"הקול הפטפטן" שלכאורה מוגר, ממשיך עדיין להתקיים ולהסתתר בצללים. תמיכה לטענה הזו היא שלעיתים קרובות במעברים בין מיקומים מתגלים לאדם עוד חלקים עמוקים ונסתרים של אותו "האני". התגלות זו לעיתים מפתיעה מאוד את ה"מואר" שהיה בטוח שכבר נפטר לחלוטין מאותו "אני" או קול פנימי פטפטן.
- ההצלחה הבלתי צפויה של הקורס להביא מספר גדול של תלמידים ל"הארה" הביאה איתה אתגר חדש: כיצד לעזור ל"מוארים" הטריים להמשיך את חייהם באופן אופטימלי ולעזור להם להימנע מלפגוע באנשים הקרובים להם או בעצמם בעתיד. כדי להתמודד עם האתגר יצר ד"ר מרטין קורס חדש שנועד לאלו שהגיעו ל"הארה". אחת מהנקודות שנידונות בקורס היא ההרגשה החזקה שיש לרבים מה"מוארים" ש"יהיה בסדר" – שהכל מתרחש לפי איזושהי "תוכנית גדולה" ולכן אין צורך שהם ינסו להשפיע על מהלך הדברים. ד"ר מרטין מעודד אותם בצורה עדינה אך נחושה לכך שכדאי להם להתנגד להרגשה הפנימית הזו וכן לפעול בצורה אקטיבית כדי להשפיע על כיוון התפתחות הדברים.
- הוא צודק בזה, הוא עלה על נקודה נכונה, אבל זה רק קצה הקרחון. כנגד חכמת היהדות התובנות שלו הן רק טיפה בים. אכן ודאי שאף בן אנוש, פיקח וחרף ככל שיהיה, לא יכול להתחרות עם חכמה אלוקית שניתנה לעם עתיק והועברה בין חכמיו במשך אלפי שנים. הדברים הוסתרו היטב בכתבים כדי שלא יגיעו לידיים הלא נכונות, אבל עכשיו, כשאנו על סף הגאולה, הגיע זמנם של הדברים להתגלות.

נניח לרגע בצד את השאלות מהו הצד האפל הזה, מדוע הוא קיים ומה צריך לעשות לגביו. קודם נסביר את דרך היהדות בכללה כפי שהיא נפרשת במשנתו של בעל הסולם זצוק"ל, ולאחר מכן נוכל לענות על השאלות האלו תשובות פשוטות ובהירות.

"ולזאת יעידו הספרים שכבר נגלו על ידי בחכמה הזאת, שדברים העומדים ברומו של עולם נפרשו לעיני כל כמו שמלה, שזהו עדות נאמנה שאנו מצויים כבר על סף הגאולה."

...

"ולמה עשה ה' לי ככה, אין זה אלא מפני שהדור ראוי לכך, שהוא הדור האחרון העומד על סף הגאולה השלמה, ולפיכך הוא כדאי להתחלה של שמיעת קול שופרו של משיח שהוא סוד גילוי נסתרות כמבואר."

בעל הסולם, ספר אור הבהיר, ערך "שופר של משיח".

פרק י

נתחיל מההתחלה: יש בורא לעולם.

מה בעצם היה חסר לו שהוא החליט לברוא אותנו?

אין לנו שום אפשרות לדבר מהבורא יתברך כשלעצמו בלי הבריאה.

אז ממה כן אפשר לדבר?

רק מצד התפיסה שלנו, עכשיו אחרי שנבראנו.

אז מצד התפיסה שלנו, בשביל מה הבורא ברא אותנו?

כדי להיטיב לנו.

באיזה אופן הוא מיטיב לנו?

כל המציאות היא כמו משחק נפלא שכולו הטבה ושמחה ואין בו שום צער ופגם כלשהו.

אני מבין שכשמדובר על הבורא אתה כבר לא מרגיש מחויב לחוקי הלוגיקה וההגיון הבריא. מלחמות העולם היו משחק נפלא? לא, הן היו מציאות של סבל נורא ועצום.

זו המציאות שאתה חווה עכשיו, אבל זו לא המציאות האמיתית.

אתה לא רציני. זו סתירה מוחלטת.

זו סתירה מוחלטת לפי התפיסה שלך עכשיו, אבל התפיסה שלך לא נכונה. זה נשמע לך הזוי, אני מבין, אבל קח אויר ותשמור על ראש פתוח.

אני שומע.

קודם כל צריך להבין שהבורא יתברך הוא כל יכול.

אז הוא יכול לעשות שאחד ועוד אחד יהיו שלוש?

התשובה היא כן, הוא יכול. מבחינתך המתמטיקה היא חוקים מוחלטים, אבל גם חוקי המתמטיקה נבראו על ידי הבורא יתברך. אין חוקים אליהם הבורא כפוף ח"ו, כי אין דבר קדום לבורא. הבורא יתברך הוא הסיבה הראשונית של הכל.

אז הוא גם יכול לעשות שהאמת היא שאין יסורים אפילו שאני מרגיש יסורים?

נכון. גם דבר שאתה בטוח בו במאה אחוז ומרגיש שאין שום אפשרות בעולם שיהיה אחרת, זה לא באמת מגביל את הבורא. הוא יכול כן לעשות אחרת.

זה רעיון מעניין, אבל לא משכנע במיוחד. זה לא חכמה להגיד שאין יסורים כשאנשים מרגישים יסורים.

חכה, אל תקפוץ למסקנות. רק התחלנו.

אתה כן מכיר מהחיים שלך את הרעיון שאפשר להיות בטוחים לגמרי במשהו ואחר כך לגלות שטעינו. בטח קרה לך שמישהו אמר לך משהו, והיית בטוח שהוא מתכוון למשהו מסוים, ואחר כך גילית שהוא בעצם התכוון למשהו אחר לגמרי.

במדע היו הרבה מקרים של דברים שנחשבו לודאיים ולאחר זמן התגלו כשגויים.

גם ההרגשה שלנו כלפי מאורע מסוים יכולה להשתנות מהקצה אל הקצה. צייר לעצמך את התרחיש הבא: תקלה במכונת הכרטיסים גרמה לאיש עסקים לאחר את הרכבת בדרך לפגישה חשובה והוא התרגז מאוד. אחרי שהוא שומע שהרכבת היתה מעורבת בתאונה ההרגשה שלו משתנה לחלוטין והוא שמח על התקלה במכונה.

אלו דברים קטנים מאוד ביחס לאמירה שאין סבל.

נכון. אלו רק דוגמאות קטנות שבאו לתת קצת המחשה לרעיון שאנחנו יכולים להיות בטוחים במשהו במאה אחוז, ועדיין לטעות.

הסתירה לכאורה בעניין הסבל היא סתירה עצומה, אבל קח בחשבון על מי מדובר – על הבורא יתברך. פעולות הבורא יתברך הן בסדר גודל בלתי נתפס. זה עוזר קצת לחוש משהו מזה שסתירה שמרגישה לנו בלתי אפשרית לחלוטין יכולה להיות באמת כן אפשרית.

הנה המחשה קטנה לסדרי הגודל של פעולות הבורא: יש מיליארדי גלקסיות, ובהן מיליארדי מיליארדים של כוכבים, שהמרחקים ביניהם בלתי נתפסים. אפילו אם נישאר בגבולות כדור הארץ הקטן שלנו, יש מיליארדי צמחים ומיליארדי בעלי חיים עם מספר בלתי נתפס של פעולות גומלין ביניהם. יש מיליארדי בני אדם, כל אדם מורכב ממיליארדי תאים, כשכל תא הוא מכונה משוכללת מאוד, וכל התאים פועלים יחד בהרמוניה נפלאה. אפילו אם נתמקד רק בתא אחד, יש בו מיליארדי אטומים... וכל זה הוא רק המחשה קטנה, המציאות היא הרבה יותר גדולה ומורכבת ממה שאנחנו מכירים.

סדרי הגודל של פעולות הבורא יתברך הם פשוט בלתי נתפסים.

הכל טוב ויפה, אז לפי איזשהו רעיון מופשט אני לא סובל, אבל מה אם בפועל בחיים שלי אני כן סובל, מה התיאוריה הזו עוזרת לי בחיים?

זו לא תיאוריה אלא מציאות אמיתית ומוחלטת. אכן מציאות נפלאה מעבר לכל דמיון – אין סבל. הכל מושלם. אמנם, כל עוד שלא הגעת לזה, אתה מרגיש גלות ארוכה וקשה.

למה אני לא מרגיש את המציאות הזו?

אתה צריך להכשיר את עצמך כדי להגיע למציאות האמיתית של אושר נצחי. בדיוק בשביל זה הגעת לעולם.

משחר ההיסטוריה בני האדם התחבטו בסתירה חריפה: מצד אחד רואים בטבע מורכבות והרמוניה נפלאים, ומצד שני העולם מלא בסבל. כל מיני שיטות שגויות הומצאו כדי לנסות ליישב את הסתירה, אבל יישוב הסתירה האמיתי קורה בפועל על ידי **שהאדם עצמו משתנה**, ואז הוא מגלה שאין באמת סתירה. הוא מגלה שכל המציאות היא הרמוניה נפלאה ומושלמת של משחק נהדר בלי שום סבל כלל.

איזה שינוי אני צריך לעבור כדי להגיע למציאות הזו?

אתה צריך לתקן את עצמך.

לתקן את עצמי?! אני לא חושב שאני מקולקל.

אל תדאג, כולם נולדים מקולקלים. זה בסדר...

במה אני מקולקל ומהו התיקון?

האדם נולד כשהוא שקוע מכף רגל ועד ראש באהבה עצמית, זה הקלוקל. התיקון הוא שיעבוד לצאת מהאהבה העצמית עד שיגיע לאהבת הזולת ואהבת הבורא יתברך. לא מדובר על שינוי התנהגות חיצוני, אלא על שינוי עמוק ויסודי. האדם צריך להגיע ממש לטבע הפוך מהטבע בו הוא נולד.

זה נראה לי בלתי אפשרי.

אם זה נראה לך בלתי אפשרי, זה דוקא סימן טוב. זה מראה שאתה מכיר בטבע האדם של אהבה עצמית. הרבה אנשים בזמנך חיו באשליה שהם לא אנוכיים. כשאדם משלה את עצמו שהוא לא אנוכי אין סיכוי שיתקן את עצמו כי לדעתו פשוט אין מה לתקן. אגב, צריך שלא לעמת אדם כזה בצורה ישירה מדי עם האמת שהוא אנוכי כי זה יזיק לו – זה רק יגרום לו להתגונן ולהתחפר עוד יותר בטעותו. לא כל דבר צריך להגיד לכל אחד גם אם זו האמת לאמיתה. צריך להגיד מה שמועיל.

בכל אופן, זה עדיין נראה לי בלתי אפשרי. למה שאתאמץ לנסות להשיג משהו שנראה לי אבוד מראש?

כדי לזרז את התהליך ולחסוך מעצמך יסורים.

התיקון הוא מוכרח. אצל הבורא יתברך אין תקלות. הוא ברא את הבריאה כדי להיטיב לנבראיו, ולכן נקבל את ההטבה. אין לנו ברירה...

הבחירה שלנו היא רק באיזה אופן להתקדם: מתוך שאנחנו בוחרים בזה או מתוך שהמציאות תכריח אותנו. אופנים אלו נקראים 'דרך תורה' ו'דרך יסורים'. הבחירה היא לא שחור או לבן – אנחנו חיים באיזשהו עירוב של דרך תורה ודרך יסורים, וצריכים להשתדל להסכים כמה שיותר לקבל על עצמנו מצד עצמנו את התפקיד המוטל עלינו – לתקן את עצמנו. ככל שנצליח ללכת יותר בדרך תורה, כך נזרז את התהליך ונחסוך מעצמנו את היסורים שבדרך.

איך עושים את התיקון הזה?

יש אך ורק אמצעי אחד לצאת מטבע האהבה העצמית והוא התורה הקדושה שניתנה לעם ישראל מה' יתברך. עכשיו תוכל להבין למה עם ישראל מייקרים ומחשיבים כל כך את התורה – זה האמצעי היחיד שמאפשר לאדם להגיע לשלמות האמיתית הנצחית.

ומה עם שאר העמים ושאר המציאות?

גם הם יתוקנו ויגיעו לשלמות, אבל עם ישראל קיבל תפקיד להיות חיל החלוץ במלחמה, אנחנו "אור לגויים". ולגבי שאר המציאות – האדם הוא מרכז הבריאה, ולכן הכל תלוי בנו, כשנסיים את העבודה המוטלת עלינו ונגיע ל"גמר התיקון", ממילא הכל יגיע לשלמות.

דוקא בחברה שלכם שאתם מתנהגים אליי טוב כל כך אני די מרגיש שלמות. ואם אני מנסה לדמיין את המצבים שאפשר להגיע עם טכנולוגיית הפסקת הסבל אז בכלל אני לא מבין מה צריך יותר מזה.

אני מזכיר לך את מה שדיברנו קודם על סדר הגודל של פעולות הבורא יתברך. השלמות שרוצה לתת לך ה' יתברך היא עצומה מאוד, ואתה חייב להגיע אליה. אם תתעכב באמצע הדרך, לא תוכל לברוח, בסופו של דבר היסורים יגיעו אליך וידחפו אותך קדימה.

אחת הסיבות שה' יתברך עשה כך שצריך לצאת מהאהבה העצמית ולהגיע לאהבת הזולת היא כדי שהאדם לא יסתפק בשלמות חלקית. כשאדם פועל מתוך אהבה עצמית זה מגביל את עוצמת השלמות אליה הוא יכול להגיע. התענוגים הרוחניים הם עצומים ונותנים לאדם סיפוק. אם הוא פועל מתוך אהבה עצמית, הוא יסתפק במעט. לעומת זאת, כשעל ידי העסק בתורה הקדושה האדם מגיע לאהבת ה', אז הוא ממשיך להתקדם לשלמות גדולה יותר ויותר אף על פי שהוא מרגיש כבר שלמות עצומה, ומבחינתו עצמו אין לו שום צורך ביותר מזה. הוא יודע שה' יתברך רוצה שהוא יתקדם, ולכן הוא ממשיך להתקדם לשלמות עוד יותר גדולה כדי לקיים את רצון ה' ולעשות לו נחת רוח.

זה נשמע טוב, אבל ממה שאני זוכר לפני התרדמת, ראיתי אנשים רוקדים עם ספרי תורה ב"שמחת תורה" והם נראו לי אנשים די רגילים. ממש לא כמו מישהו שמצוי באושר עצום.

אתה צודק. בתשע"ט היינו במצב רוחני ירוד מאוד, ממש בשפל המדרגה. ואני מתכוון לכל הזרמים בעם, לא רק לציבור מסוים. אבל לא צריך היה להיבהל כי "טרם עלות הבוקר מתחשך בכפליים".

אז איך על ידי התורה יוצאים מאהבה עצמית ומגיעים לטבע שני של אהבת הזולת?

באופן כללי צריך 3 דברים :

1. לשמור את המצוות.
2. ללמוד תורה.
3. לעבוד עבודת ה'.

מה זה אומר לשמור את המצוות?

לקיים באופן פשוט את המצוות כפי שכתוב בהלכה. המצוות מתחלקות למצוות "עשה" שהם דברים שצריך לעשות, כמו להניח תפילין ולעשות קידוש בשבת, ולמצוות "לא תעשה" שהם דברים שאסור לעשות, כמו להדליק אש בשבת או לגנוב.

אפשר להבין שהמצוות שבין אדם לחברו כמו איסור לגנוב יעזרו לאדם לצאת מהאהבה העצמית, אבל איך מצוות שבין אדם למקום קשורות? איך הימנעות מחמץ בפסח או תקיעה בשופר בראש השנה עוזרות לתיקון?

זה עניין עמוק ומורכב. אומר לך רק באופן כללי, שבקיום המצוות יש 2 שלבים. בשלב הראשון, צריך לקיים את המצוות בפשטות ובאמונה בלי להבין בדיוק מה ולמה. השלב השני הוא אחרי שהאדם עשה כבר כברת דרך בתהליך התיקון שלו, אז הוא כבר מרגיש ומבין בצורה ברורה מאוד מה עניין המצוות ובמה הן עוזרות לו.

שמעתי פעם שיש כאלו שאומרים שגם בלי לשמור את המצוות בפועל במעשה אפשר להגיע לדביקות בה'. שכל עניין שמירת המצוות הכוונה לבחינות רוחניות ולא למעשים שעושים עם הידיים והרגליים.

אכן, היו כאלו שאמרו כך פעם, אבל הם טעו. צריך לשמור את המצוות בפועל כפשוטו ממש. מה שכן נכון הוא שלא צריך להחמיר בכל מיני חומרות ולהתעסק יותר מדי בפרטי הפרטים של המצוות כל עוד שהאדם שקוע באהבה עצמית. את עיקר תשומת הלב צריך לתת בדבר העיקרי המוטל עלינו: לצאת מהאהבה העצמית ולהגיע לאהבת הזולת ואהבת ה'.

לגבי לימוד התורה, זה משנה איזה חלק של התורה ללמוד?

בהחלט. צריך ללמוד את ההלכות כדי לדעת איך לשמור בפועל את המצוות, אבל עיקר הלימוד צריך להיות של חכמת הקבלה.

קבלה?! אני בקושי יודע משהו ביהדות וכבר אתחיל ללמוד קבלה?

כן. זה מורכב, אבל בקצרה, לימוד הקבלה הוא המתאים ביותר בדור שלנו לעזור לאדם לשנות את טבעו מאהבה עצמית לאהבת הזולת, שזה בעצם כל התפקיד שלנו בעולם הזה.

ככל הזכור לי, בזמני רוב לומדי התורה לא למדו קבלה. אני גם לא חושב שרוב הרבנים אמרו שצריך ללמוד קבלה.

אכן, אלו היו זמנים מצערים מאוד. כבר אמרתי לך שבתקופתך המצב הרוחני היה בשפל המדרגה.

איזה ספרי קבלה ללמוד?

את ספרי בעל הסולם דוקא. בעל הסולם מסביר שניתנה לו רשות מהשמים לגלות הרבה יותר מהקודמים אליו, ולכן תורתו היא המתאימה ביותר בדורנו לסייע לאדם לעשות את תפקידו בעולם – לצאת מהאהבה העצמית ולהגיע לאהבת הזולת.

אמרת שצריך גם "עבודת ה'" – מה זה אומר?

זה שם כללי לכל העבודה המוטלת על האדם כדי לצאת מאהבה עצמית ולהגיע לאהבת הזולת ואהבת ה'.

בעבודה הזו יש הרבה כללים, פרטים ופרטי פרטים. האמת היא שכל מה שקיים בעולם לא קיים אלא בשביל עבודת ה', ולכן ברור מאליו כמה פרטים ופרטי פרטים יש בעבודה זו. העולם הוא מקום מורכב מאוד.

את פרטי העבודה תלמד בספרי המאמרים שכתב בנו בכורו של בעל הסולם בשנים תשמ"ה-תשנ"א, בספר "שמעתי" ובספר ברכת שלום מכתבים.

מהם שלבי התיקון?

בזמן לימוד התורה האדם צריך לכוון לקבל את מאור התורה, שיסייע לו בתיקונו, ויש בזה 2 שלבים: בשלב ראשון צריך לכוון לקבל את המאור המביא לידי האמונה, ובשלב שני צריך לכוון לקבל את המאור המחזיר את האדם למוטב.

בשלב הראשון המאור שמקבל בעסק התורה מחזק את האמונה שלו עד שיזכה לאמונה שלמה. הסימן לאמונה שלמה הוא שחוץ מענייני ההכרח, כל השאיפות שלו בחיים יהיו מכוונות רק לדבר אחד: להגיע למטרה שלשמה הגיע לעולם. בעניין ההכרח, מדובר על רמה סבירה אליה האדם רגיל, אין הכוונה שמהיום והלאה יתקיים רק על לחם ומים.

השלב השני הוא אחרי שזכה לאמונה שלמה, אז הוא כבר יכול ללמוד "תורה לשמה", ואז הוא מקבל את המאור המחזיר את האדם למוטב. המאור הזה הולך ומטהר את הרצון לקבל שלו והופך אותו לרצון להשפיע. "רצון לקבל" הכוונה רצון לקבל תענוגים, דהיינו אהבה עצמית. "רצון להשפיע" הכוונה רצון לתת שפע לזולת, כלומר אהבת הזולת.

ככל שהאדם מטהר עוד חלקים מהרצון לקבל שלו, כך הוא יוצא מההסתר ומגיע לגילוי השגחתו האמיתית של הבורא יתברך – שהוא טוב ומיטיב לרעים ולטובים.

בשלב הראשון של גילוי השגחת הבורא האדם זוכה להשגה ברורה ומוחלטת של הטוב שבמצוות והנזק שבעבירות. בזכות ההשגה הזו ברור לו שלא יחטא יותר כמו שברור לאדם שלא יחתוך את עצמו בכוונה, וברור לו גם שלא יתרשל בקיום המצוות כיון שרואה ומרגיש בבירור את התענוג הנפלא שבקיומן. במצב זה האדם מרגיש רק טוב ויש לו בטחון מלא שכך יהיה גם בעתיד, אך כשנזכר בעבר, מרגיש עדיין צער על היסורים שעבר.

לאחר מכן מגיע לגילוי גדול יותר ומרגיש שמאז ומתמיד הבורא יתברך עשה לו רק טובות מרובות ונפלאות ולא גרם לו מעולם שום שמץ של רע כלשהו. אך הוא עדיין לא רואה את שלמות השגחת הבורא כלפי אחרים.

וכשמסיים את התיקון בשלמות, כלומר שמגיע להיות כולו משפיע במאה אחוז, אז מגיע לגילוי השלם והוא משיג את שלמות השגחת הבורא יתברך הנצחית – שהוא טוב ומיטיב לרעים ולטובים.

זה אכן מדהים, אבל חשוב מאוד שאדם יידע את מצבו האמיתי ויעבוד בהתאם, כי אין דילוג בשלבים האלו. כשאדם עוד לא זכה לאמונה שלמה, זה קריטי שיידע את זה ויכוון בלימוד התורה לקבל את מאור התורה המביא את האמונה בלב האדם וכך תתחזק ותגדל האמונה שלו עד שיגיע בע"ה לאמונה שלמה.

מה זה אומר "לקבל את מאור התורה"? נשמע משהו מיסטי כזה.

כל הטבע הוא באמת היצירה של ה' יתברך. זה שאנחנו לא מבינים את זה לא הופך את זה למשהו מיסטי. אם היית מראה פנס חשמלי למישהו שחי לפני אלף שנה הוא היה בטוח שזה משהו מיסטי.

מה זאת אומרת לכוון לקבל את מאור התורה המביא לידי האמונה? מה תכלס אני צריך לעשות?

קודם כל **חייבים** לשמור על 2 תנאים **הכרחיים**:

1. לדעת בבירור שעוד לא הגעת לאמונה שלמה, ולא להשלות את עצמך בדמיונות כוזבים.
2. לרצות ולשאוף להגיע לאמונה שלמה ולא להתייאש ח"ו באמצע הדרך.

אם ח"ו לא שומרים על אחד התנאים, הלימוד לא יביא את האדם לאמונה שלמה.

ולשאלתך מה צריך לעשות מבחינה פרקטית, **לפני הלימוד** צריך לשאול את עצמו "למה אני הולך ללמוד? מה אני רוצה להשיג בזה?" ולענות לעצמו על השאלות האלו. **ותוך כדי הלימוד**, להתאמץ להזכיר לעצמו במחשבה ולנסות להרגיש בלב איזושהי השתוקקות לקשר אל ה' יתברך.

אמרת שאחרי שזוכה לאמונה שלמה יכול ללמוד "תורה לשמה". מה הכוונה בזה?

שמה של התורה הוא "תורת חיים", והכוונה בלימוד תורה לשמה היא שלימוד התורה מביא לו שפע חיים בלי הפסק, והוא זוכה למדרגות עצומות ונפלאות של אושר ושמחה המגיעות לו בצורה טבעית וקבועה.

ושוב אני מדגיש, אין אפשרות לאדם ללמוד תורה לשמה לפני שזכה לאמונה שלמה. קודם צריך לעבוד לזכות לאמונה שלמה, ורק אז יוכל ללמוד תורה לשמה ולזכות לכל הנ"ל.

למה קריטי כל כך לשאוף ולהגיע לאמונה שלמה? מה הבעיה בלימוד תורה שלא לשמה? הרי כתוב שמתוך שלא לשמה באים לשמה!

כך כותב התפארת שלמה על פרשת ראה: "וכי יתנחם האב היושב בבית הסוהר בבוא אליו בנו ויאמר לו: הנה חידשתי היום חידוד יפה ברמב"ם או בגמרא וגפ"ת, הלא אולתו בפניו יענה: מה לך הסכל לבשרני בכאלה?! מה עשית למעני להוציאני מבית הסוהר הזה? ומה יושיעני דברי החידודים האלה אשר חידשת לך אחרי שאינך משתדל להוציאני מזה?! הלא נכון שלא לנוח ולא לשקוט כל היום וכל הלילה רק להושיעני ולחלצני בכל לבך ובכל נפשך."

אמרת שיש הרבה כללים ופרטים בעבודת ה'. תוכל להסביר לי כמה כללים?

בטח. אסביר לך קצת על כמה כללים מרכזיים בעבודת ה' :

(א) ב' הפכים בעבודה.

(ב) עבודת הימין ועבודת השמאל.

(ג) אין כללים בעבודת ה'.

(ד) הכרת הרע.

(ה) שכר ועונש.

(א) ב' הפכים בעבודה :

בעבודת ה' נתקלים כל הזמן בב' הפכים. למשל, אדם צריך לעבוד על עצמו שלא להתגאות ולהתנשא על אחרים, אבל לעיתים כן צריך להשתמש בגאווה : אם האדם נקלע לסביבה לא טובה בה צוחקים עליו בגלל שהוא מקיים איזושהי מצוה, הוא צריך להשתמש במידת הגאווה, לעשות מה שנכון ולא להתחשב בדעתם.

אחרי שהאדם עובד על כל אחד מב' הפכים, אז הוא קונה את הקו האמצעי, והוא יכול להכיל את שניהם יחד באופן מתוקן.

באופן שורשי, מצד אחד האדם צריך להשתדל להשפיע ולא לקבל לעצמו, אבל מצד שני, הוא חייב לקבל תענוג כי בשביל זה ברא אותו הבורא יתברך. הבורא לא באמת צריך ח"ו שום דבר מהאדם, בסופו של דבר, אחרי כל העבודות ופרטי הפרטים של העבודה, האדם צריך לקבל את התענוגים הגדולים ביותר כי רצון ה' הוא שיקבל. וזהו גמר התיקון, המחבר את ב' הפכים : לקבל את התענוגים, אבל בעל מנת להשפיע. כלומר, לקבל רק בגלל שזוהי מטרת הבריאה, רק בגלל שזהו רצון ה'.

עוד דוגמא לב' הפכים : מצד אחד האדם צריך לשאוב סיפוק ושמחה מזה שהוא הולך בדרך ה'. גם כשהוא עדיין שקוע באהבה עצמית, הוא צריך לשמוח בזה שהוא מתקדם בכיוון הנכון. אבל מצד שני, אם יהיה יותר מדי מסופק מה יניע אותו להתקדם הלאה? מה שמביא אותנו לעקרון השני.

(ב) עבודת הימין ועבודת השמאל :

זהו עקרון מרכזי וחשוב מאוד.

האדם צריך לחלק את זמני העבודה שלו ל-2 סוגי עבודות שהן ממש הפוכות זו מזו : עבודת הימין ועבודת השמאל.

עבודת הימין היא לשמוח מזה שיש לו קשר לקדושה, לדרך ה'. אבל למה זה נקרא 'עבודה'? לכאורה לשמוח זה נחמד, זה לא עבודה! אלא שכמו שאמרנו קודם, כדי להגיע לאמונה שלמה אחד התנאים הוא שיידע בבירור גמור שעוד לא זכה לאמונה שלמה. הידיעה הזו גורמת לאדם צער גדול, וקשה לו להיות בשמחה. אז איך בכל זאת יהיה בשמחה? הוא צריך להתגבר באמונה, למשל לומר בפה ובמחשבה דיבורי אמונה, ולהזכיר לעצמו שכיון שהמרחק בינינו לבין הבורא יתברך הוא אינסופי, כל דבר ולו הקטן ביותר שהוא זוכה

לעשות בקדושה הוא עצום וחשוב מאוד, ואין לנו יכולת להעריך עד כמה זה חשוב. המאמץ הזה להתגבר באמונה וכך לקבל חיות ושמחה הוא עבודת הימין.

עבודת השמאל היא הפוכה בדיוק: עבודת הימין היא באמונה, עבודת השמאל היא בידיעה. עבודת הימין היא להביא עצמו להרגשת שלמות, עבודת השמאל היא להביא עצמו להרגשת צער וחסרון.

עבודת השמאל היא לעשות ביקורת על עצמו, ולראות איפה הוא לא בסדר. כאן צריך להשתמש בשכל, לא באמונה. לא צריך "להאמין" שיש בי פגמים, אלא לראות את הפגמים בצורה כמה שיותר ברורה, בשכל פשוט וחותר.

ואז, אחרי שהביא עצמו להרגשת חסרון וצער על הפגמים שבו, יתפלל לה' שיקרב אותו אליו ויעזור לו לתקן את עצמו.

אזהרה: את עבודת השמאל צריך לעשות רק כשיש לו חיות ושמחה והוא מרגיש שכשיעורר בעצמו צער יהיה לו כוח להתפלל לה'. **ובכל מקרה, צריך למעט בה.** עיקר העבודה היא בקו ימין.

אני מדגיש שוב: אם האדם מרגיש שהצער יביא אותו לייאוש **אז אסור לו בשום אופן לעבוד את עבודת השמאל במצב זה.** בפועל, זה קורה שמתעוררת באדם הרגשת חסרון המביאה אותו להרגשת ייאוש, אבל זו לא עבודת השמאל אלא "עבודה" של היצר הרע...

ג) אין כללים בעבודת ה'.

יש כלל שאין כללים?! מה זאת אומרת?
עבודת ה' היא כמו מלחמה. אחרי כל ההכנות והתכנונים, במלחמה עצמה יש בלגן ולא אפשרי שהכל יילך בצורה מדויקת כפי התכנון. עצם הידיעה הזו עוזרת לאדם – למשל שלא ייקח קשה מדי את הטעויות שעשה. רק מי שלא עושה לא טועה.

חלק מהיגיעה שהאדם צריך להשקיע בעבודת ה' היא לברר מה עליו לעשות כרגע. במילים אחרות, חלק מהיגיעה היא לברר מהי היגיעה המוצלחת ביותר במצב בו אני נמצא כרגע. מה שנכון לעכשיו יכול להיות שגוי לגמרי למצב אחר. היצר הרע הוא מתוחכם מאוד, וצריך תמיד להשאיר את האצבע על ההדק. אחת התחבולות שלו היא לשכנע את האדם להשקיע כוחות בכיוון הלא נכון, או אפילו בכיוון הנכון, אבל להשקיע יותר ממה שהוא מסוגל כרגע כדי להביא את האדם לשבירה.

הזכרנו את היצר הרע, אז הערה חשובה בעניינו, כפי שכתוב למשל במאמר הראשון בספר "שמעתי", כל ההתנגדות שהאדם מרגיש בעבודת ה' מגיעה מהבורא יתברך והיא בעצם לטובת האדם. מצד אחד האדם כן מרגיש שהוא נלחם: מול מחשבות זרות, מול מידות רעות כמו עצלות, תאוות וכדומה, אבל יחד עם זה הוא צריך לזכור שאין ח"ו שום כוח בעולם שלא מגיע מהבורא יתברך.

ד) הכרת הרע.

כפי שאמרנו, האדם נולד שקוע כולו בטבע של אהבה עצמית, "עייר פרא אדם יולד". אבל טבע האדם הוא שלא לראות את חסרונות עצמו, כפי שאמרו חז"ל: "אין אדם רואה חובה לעצמו" וגם "כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו".

אם האדם היה רואה את עומק הרוע שבו היה מתייחס מלתקן עצמו, לכן נעשה תיקון שהרע יתגלה לאדם לאט לאט ככל שהוא מתקדם בדרך עבודת ה'.

יש טבע באדם שהוא אינו רוצה להישאר פגום. כשהוא רואה שיש בו משהו לא בסדר הוא רוצה לתקן עצמו ולדחות ממנו את הרע. אמנם כנ"ל, אם יתגלה לו יותר מדי רע בבת אחת, יישבר ח"ו ויתייאש.

כשאדם לומד תורה ועובד בעבודת ה', הוא מגלה בכל פעם יותר ויותר כמה הוא שקוע באהבה עצמית, אך יחד עם זה הוא מקבל כוחות גדולים יותר ויותר לעבוד ולתקן את עצמו.

מכלל זה נובע עקרון חשוב: לעיתים קרובות כשהאדם נכנס לעבודת ה' ומתחיל לגלות עד כמה באמת הוא שקוע באהבה עצמית, הוא מקבל חלישות הדעת ומתייאש. הוא מגלה עד כמה הוא נמשך אחרי תענוגים וכמה קשה לו לעשות כל פעולה של השפעה, בין אם כלפי הבורא יתברך ובין אם כלפי חבריו. הוא מרגיש בשפלותו הגדולה ועלול להתייאש ח"ו. לכן חשוב לזכור כלל זה, ולדעת שאדרבה, גילוי הרע הוא סימן טוב, וכשמרגיש בכל איבריו את מצבו הרע, אזי יכול לתת תפילה אמיתית מעומק הלב, ודוקא תפילה כזו היא המתקבלת על ידי ה' יתברך.

ועוד דבר חשוב, שגם אם באמת התייאש ונפל, אין העבודה שעשה הולכת לריק ח"ו, אלא צריך להתחזק ויתחיל עבודתו מחדש, ופרוטה ופרוטה מצטרפת לחשבון גדול.

ה) שכר ועונש.

בתחילת עבודתו, האדם נמצא תחת "השגחת שכר ועונש". אחרי שזוכה, מגיע להשגת "השגחה פרטית".

"השגחה פרטית" היא שהוא רואה שאת הכל עושה הבורא. גם מה שלכאורה הנבראים עושים מכוחם עצמם, מגיע באמת מכוח הבורא. כדי להגיע להשגה הזו חייב האדם להגיע למדרגת גילוי שבה הוא משיג את כל פעולות הבורא יתברך כהטבה שלמה. למה? האמת היא שאת הכל עושה הבורא יתברך, גם כשהאדם נמצא תחת השגחת שכר ועונש, אלא שזה בכוונה מוסתר ממנו. אם האדם היה משיג שפעולה מסוימת פועל הבורא, ויחד עם זה היה מרגיש שזו פעולה לא טובה ח"ו, זה היה פגם בכבודו יתברך.

יוצא שכשהאדם מרגיש עדיין גם הרגשות טובות וגם הרגשות רעות, הוא מוכרח להיות תחת השגחת שכר ועונש. כלומר שמצד התפיסה שלו, כשהוא עושה מעשים טובים הוא זוכה לשכר וכשעושה מעשים רעים מקבל עונש. מהו השכר ומהו העונש? השכר הוא שמתקרב לה' יתברך וזוכה באור האמונה, והעונש הוא שמאבד את אמונתו ונפרד מה' יתברך.

האם אפשר לבקש שכר גשמי עבור קיום המצוות? למשל אדם מקיים מצוה מסוימת ורוצה שתמורת זה יזכה בעשירות.

זו דרך לא ראויה. הדרך הראויה היא על בסיס אמונה טהורה ברצון הבורא שכולו טוב ומעשיו טובים וכוונתו רצויה, צדיק וישר הוא, ואין עוול. על בסיס אמיתי זה יכול לבנות את הקשר הנכון לבורא יתברך, שהוא כבן אהוב הרוצה לשמח את אביו מלכו. ואף על פי שבתחילה עוד לא מאירה לו אמונה זו, ויש לו יגיעה גדולה בדרך זו, זהו הבסיס הנכון לעבודה כבר מתחילת הדרך.

אתן לך משל כדי להמחיש את העניין. אצל אדם כלשהו התגלתה מחלה קשה רח"ל והוא הוצרך ללכת 5 פעמים ביום לבית החולים לקבל טיפול רפואי שישאיר אותו בחיים. הוא נאלץ להפסיק לעבוד ובקושי מצליח להתקיים. יום אחד הוא מקבל טלפון מהמזכיר של עשיר גדול. המזכיר מודיע לו שהעשיר שמע על המקרה שלו והחליט לעזור לו. הוא יקנה לו את הציוד הרפואי שעולה מיליוני דולרים כדי שיוכל לעשות את הטיפולים בביתו ולא ללכת יותר לבית החולים 5 פעמים ביום. הוא גם ייתן לו משכורת חודשית קבועה עד שיצליח לרכוש מקצוע ולעבוד מביתו. אחרי כמה שנים שקיבל מהעשיר משכורת חודשית, החולה מצליח להקים עסק מהבית ולהתפרנס בכוחות עצמו. יום אחד הוא מקבל טלפון מהעשיר: "שלום ידידי, אני רוצה לבקש ממך טובה. אני לא מצליח לתפוס את השכן שלך, בבקשה לך אליו ותאמר לו שאני נאלץ לבטל את הפגישה שקבעתי איתו להיום בערב." ואז החולה שואל את העשיר: "ומה תיתן לי בתמורה לזה שאעשה כבקשתך?"

סיכום:

יש בעבודת ה' עוד הרבה כללים וגם בכללים שדיברנו אפשר להרחיב עוד הרבה, ולכן **חובה על האדם ללמוד באופן יומיומי את הלימוד העוסק בעבודת ה'.** בדרך העבודה עוברים על האדם הרבה מצבים שונים ומשונים, וכל פעם הוא צריך תחבולה אחרת, כנ"ל בכלל השלישי. אין אפשרות שהכל יהיה מונח בראש בצורה מסודרת, ושהאדם יידע בדיוק במה להשתמש ומתי. **לכן חובה ללמוד כל הזמן את מאמרי העבודה.** חשוב שילמד גם בעצמו ולא יסתמך רק על שיעורים ששומע כיון שלא כל מי שמלמד ראוי ללמד, וקשה לעשות בזה בירורים.

חלק חשוב ביגיעה שצריך האדם לתת בעבודת ה' הוא **המאמץ לברר** מהי דרך העבודה הנכונה והמתאימה לו כרגע: כמה מאמץ להשקיע בעבודה פנימית וכמה בפעולות חיצוניות, עם מי וממי ללמוד ובאיזו סביבה להקיף את עצמו ומשפחתו וכדומה. הנושא האחרון, של הסביבה, הוא חשוב במיוחד והוא חרב פיפיות – מצד אחד, אם יש לאדם סביבה טובה, זו עזרה עצומה בדרכו הרוחנית, אך מצד שני, סביבה שאינה טובה, או אפילו סביבה טובה אך שאינה מתאימה לו באופן אישי, עלולה לגרום לנזק ולא לתועלת.

זהו, סיימנו את ההדרכה הראשונית. עכשיו נוכל לחזור לנושא שהשארנו פתוח.

מה אומרת היהדות בעניין הצד האפל של ה"מוארים"?

נכון.

פרק יא

בעל הסולם מסביר שכל חומר הבריאה הוא הרצון לקבל. כלומר, רצון לקבל תענוג.

מטרת הבריאה היא כאמור "להיטיב לנבראיו", ולכן ברא ה' יתברך את הרצון לקבל כדי שיקבל את הטבתו. הרצון לקבל נברא "יש מאין" כיון שבבורא יתברך אין ח"ו שום רצון לקבל, שהרי הוא הסיבה הראשונית וממי יקבל?

הרצון לקבל נצרך כדי לקיים את מטרת הבריאה, אך בצורתו הראשונית הוא "מקבל על מנת לקבל", כלומר שהסיבה שהוא רוצה לקבל את התענוג היא אהבה עצמית, וזו טומאה. הרצון לקבל הגס והעכור ביותר הוא אהבה עצמית גמורה המובילה למילוי הרצון בכל מחיר. גם במחיר של פגיעה קשה בזולת.

הקצה השני הוא רצון מתוקן שהוא "מקבל על מנת להשפיע". כלומר, שמשמש ברצון לקבל שלו אך ורק כדי להשפיע נחת רוח לבורא יתברך – הוא מקבל את התענוג, אך רק כדי לעשות נחת רוח לבורא, כיון שכך מתקיים רצונו להיטיב לנבראיו.

וזהו כל התיקון המוטל עלינו – להפך את הרצון לקבל שיהיה בעל מנת להשפיע.

כיון שאנחנו צריכים להפוך את טבענו מהקצה אל הקצה ממש, התיקון הוא קשה והדרגתי. בחכמת הקבלה מפורטים כל דרכי התיקון האלו. ובלשונו של בעל הסולם זצוק"ל במאמר מהות חכמת הקבלה: "חכמה זו היא לא פחות ולא יותר רק סדר של שרשים, המשתלשלים על דרך קודם ונמשך בחוקים קבועים ומוחלטים, המתחברים וקולעים למטרה אחת מאד נעלה, הנקובה בשם 'גילוי אלקותו ית' לנבראיו בעולם הזה". ובהמשך המאמר כותב: "אשר אדם הזוכה לדבר, מחויב ללכת באותם המבואות והדרכים ולהשיג כל פרט וכל מדרגה לאט לאט בדיוק נכון, על פי אותם החוקים שנרשמו בהם מעת התאצלותם מעילא לתתא."

אמרנו קודם שד"ר מרטין עלה על נקודה נכונה כשייעץ ל"מוארים" הטריים להתאמץ לכוון את ההתרחשויות ולא רק לתת להן לזרום מעצמן. עכשיו נוכל להבין את הנקודה לעומק – היהדות מורה לאדם את הדרך הישרה: להיות עסוק כל הזמן בשאלות "מה מוטל עלי לעשות? מה התפקיד שלי? מה ה' יתברך רוצה שאעשה עכשיו?" האדם לא צריך לדאוג לתענוג, "יותר ממה שהעגל רוצה לינק פרה רוצה להניק". ה' יתברך ברא אותנו כדי להיטיב לנו – ברגע שהאדם יתקן את עצמו, הוא יקבל את כל הטוב והנועם והרוך שבמחשבת הבריאה ויגיע לתכלית שלימותו הסופית.

אז מהו הצד האפל אצל ה"מוארים"? זהו אותו צד אפל שיש אצל כל אדם טרם שתיקן את עצמו, זהו רצון לקבל בעל מנת לקבל שהוא טומאה. נשים לב שיש מוטיב חוזר בכל השיבושים: ה"מוארים" עצמו לא ממש מודע למצבו. הוא חושב שהוא מתקשר בצורה סבירה, אבל האנשים סביבו תופסים אותו כתוקפני ומתנשא. המשפחה שלו מתפרקת תוך גרימת סבל נורא לאנשים הקרובים אליו, אבל מבחינתו "הכל מתרחש בדיוק כפי שצריך לקרות" והוא ממשיך להרגיש שלמות ואושר. המוטיב הזה הוא אותו עניין "הכרת הרע" עליו דיברנו: האדם נולד שקוע ברע, אבל הוא לא מודע אליו. אם האדם עובד ומתקן את עצמו, הרע הולך ומתגלה ומתתקן. אם לא, האדם נשאר שקוע באהבה עצמית.

כפי שראינו בשלבי ההתקדמות הרוחנית, האדם צריך להגיע למדרגות גדולות ועצמות שמתגלות לו כאשר הוא מתקן עוד ועוד חלקים מהרצון לקבל ומגיע לדביקות בה' יתברך. כדי להמשיך ולהתקדם האדם צריך להמשיך לעבוד גם אחרי שהתגלו לו תענוגים ושלמות עצומים. כדי שיהיה מקום לעבודה הזו, צריך שתהיה התנגדות. זה עניין ה"קליפות", כוחות הטומאה שכנגד הקדושה. "זה לעומת זה עשה אלקים" – כנגד עולמות הקדושה הרוחניים יש את עולמות הטומאה.

ה"מוארים" מקבלים את התענוגים שלהם מעולמות הטומאה. הם שקועים באהבה עצמית, אבל זה נסתר מהם. הם בטוחים ש"אין יותר אני" כפי שמצהירים "גורואים" רבים, אבל האמת היא שעמוק בפנים, יש "אני" ועוד איך. האני הזה הוא רצון לקבל בעל מנת לקבל, כלומר רצון לקבל את התענוגים באהבה עצמית, שהיא טומאה. ואדרבה, מדובר על תענוגים גדולים, ולכן על רצון לקבל גדול, שכשהוא לא מתקן הוא טומאה גדולה. המציאות היא מורכבת, לא אצל כל "מואר" הדברים מגיעים לביטוי הגס והעכור של ניצול אכזרי של אנשים אחרים, אבל אצל כל מי שהגיע ל"הארה" שלא בדרך התיקון, קיים רצון לקבל שאינו מתוקן, רצון "לקבל על מנת לקבל" שמסתתר בחושך בין הצללים.

בהקדמת ספר הזהר אות קצב, מפרש הסולם: "בכה ר' שמעון ואמר, אוי אם אומר אוי אם לא אומר. אם אומר, ידעו הרשעים איך לעבוד לאדונם. ואם לא אומר, יאבדו החברים את הדבר הזה. ... והיא רצועה להכות את הרשעים. דהיינו להענישם על עונותיהם. ועל כן ירא מלגלות, כדי שלא ידעו הרשעים איך להפטר מן העונש. כי עונשם הוא טהרתם." כלומר, ר' שמעון לא רצה לגלות את דבריו במילואם כדי לא להזיק לרשעים בכך שיוכלו להתחמק מהעונש המגיע להם. שהרי העונש הוא אינו נקימה ח"ו, אלא רק תיקון, שהרי ה' יתברך הוא טוב ומיטיב לרעים ולטובים. ואולי אפשר לדמות את זה לתסמונת CIP בה נולדים ללא יכולת להרגיש כאב. לכאורה זה נחמד לא להרגיש כאב, אבל האמת היא שזו מחלה נוראית שגורמת לפציעות ולתמותה בגיל צעיר.

אמנם, צריך לזכור שגם מערכת הטומאה נבראה על ידי ה' יתברך, והכל יגיע לתיקון, אם בדרך תורה ואם בדרך יסורים. האמת היא שהקליפות משתלשלות מהקדושה, ומקבלות את החיות שלהן מהקדושה, ובסופו של דבר הן משמשות את הקדושה והן חלק מהתמונה הכללית של תיקון המציאות. דרך היהדות כוללת את כל חלקי המציאות, והיא מביאה את האדם לא רק לחיי אושר ושלוה פה בעולם הזה, אלא שהיא מתווה את הדרך לתיקון השלם של כל האנושות וכל המציאות כולה.

"ואשמח שנבראתי בדור כזה, שכבר מותר לפרסם חכמת האמת. ואם תשאלוני מאין אני יודע שמותר הוא? אשיב לכם, משום שניתן לי רשות לגלות. כלומר, שעד כאן לא נגלו לשום חכם אותם הדרכים שאפשר לעסוק עמהם בפרהסיא בפני כל עם ועדה, ולהסביר כל מלה ומלה על אופנה. כי גם אנכי נשבעתי לרבי שלא לגלות, כמו כל התלמידים שקדמוני. ואני שומר על השבועה במסירות נפש ובמאד, כמו החכמים שקדמוני. אמנם שבועה זו ואיסור זה אינם נופלים זולת על אותם הדרכים הנמסרים בעל פה מדור דור עד הנביאים ומעלה, כי הדרכים האלו, אם היו מתגלים להמון, היו מביאים הפסד רב, מטעמים הכמוסים לנו."

ספר מאמרי הסולם, מאמר מח, אות נו.

מקורות :

פרק ד

מאז שהסתיימה מלחמת העולם השלישית.
ספר מאמרי הסולם, מאמר יב.

פרק ה

ד"ר מרטין היה אחד המדענים החשובים ביותר באותה תקופה, אבל בזמן שנכנסת
לתרדמת הוא עדיין לא היה כל כך מפורסם.

DrJefferyMartin.com

הוא ביצע מחקר מקיף במשך יותר מ-10 שנים, בו ראיין אלפי אנשים "מוארים" מכל רחבי
העולם, מכל הדתות והשיטות הרוחניות, וגם אתאיסטים או אגנוסטיים.

NonSymbolic.org

פרק ח

הוא השתמש במידע הזה כדי להגיע בעצמו ל"הארה" וכדי ליצור קורס שמאגד את השיטות
היעילות ביותר וכיצד להשתמש בהן בדרך האופטימלית.

FindersCourse.com

פרק ט

כדי להתמודד עם האתגר יצר ד"ר מרטין קורס חדש שנועד לאלו שהגיעו ל"הארה".

ExplorersCourse.com

פרק י

אין לנו שום אפשרות לדבר מהבורא יתברך כשלעצמו בלי הבריאה.
תלמוד עשר הספירות, חלק א', פרק א', או"פ ב.

בשביל מה הבורא ברא אותנו? כדי להיטיב לנו.

הקדמה לספר הזהר, אות ו.

ספר מתן תורה, מאמר מהות הדת ומטרתה.

הקדמה לתלמוד עשר הספירות אותיות ז-ח.

ספר תלמוד עשר הספירות, חלק א, הסתכלות פנימית אות כב.

כל המציאות היא כמו משחק נפלא שכולו הטבה ושמחה ואין בו שום צער ופגם כלשהו.
ספר אגרות הסולם, איגרת ה.

זו המציאות שאתה חווה עכשיו, אבל זו לא המציאות האמיתית.
הקדמה לתלמוד עשר הספירות, אות קכא.

אז הוא יכול לעשות שאחד ועוד אחד יהיו שלוש? התשובה היא כן, הוא יכול. תלמוד עשר הספירות, חלק א, הסתכלות פנימית, אות א.

המציאות היא הרבה יותר גדולה ומורכבת ממה שאנחנו מכירים. הקדמה לספר הזהר, אות ג.

אתה צריך להכשיר את עצמך כדי להגיע למציאות האמיתית של אושר נצחי. בדיוק בשביל זה הגעת לעולם. הקדמה לספר הזהר, אות יא.

משחר ההיסטוריה בני האדם התחבטו בסתירה חריפה: מצד אחד רואים בטבע מורכבות והרמוניה נפלאים, ומצד שני העולם מלא בסבל. ספר מתן תורה, מאמר השלום.

ישוב הסתירה האמיתי קורה בפועל על ידי שהאדם עצמו משתנה, ואז הוא מגלה שאין באמת סתירה. הוא מגלה שכל המציאות היא הרמוניה נפלאה ומושלמת. ספר תלמוד עשר הספירות, חלק א, הסתכלות פנימית אות כ ואות כב.

כולם נולדים מקולקלים.

ספר מתן תורה, מאמר מתן תורה, אות יב. הקדמה לתלמוד עשר הספירות, אות קכט.

האדם צריך להגיע ממש לטבע הפוך מהטבע בו הוא נולד. ספר מתן תורה, מאמר מתן תורה, אות טו.

כשאדם משלה את עצמו שהוא לא אנוכי אין סיכוי שיתקן את עצמו כי מבחינתו אין מה לתקן. ספר מתן תורה, מאמר מהות הדת ומטרתה.

הבחירה שלנו היא רק באיזה אופן להתקדם: מתוך שאנחנו בוחרים בזה או מתוך שהמציאות תכריח אותנו. ספר מתן תורה, מאמר מהות הדת ומטרתה. ספר מתן תורה, מאמר השלום.

יש אך ורק אמצעי אחד לצאת מטבע האהבה העצמית והוא התורה הקדושה שניתנה לעם ישראל מה' יתברך. ספר מתן תורה, מאמר מתן תורה, אות יג.

מה עם שאר העמים ושאר המציאות? גם הם יתוקנו ויגיעו לשלמות. ספר מתן תורה, מאמר הערבות, אות כג.

עם ישראל קיבל תפקיד להיות חיל החלוץ במלחמה, אנחנו "אור לגויים". ספר מתן תורה, מאמר הערבות, אות כד.

ולגבי שאר המציאות – האדם הוא מרכז הבריאה, ולכן הכל תלוי בנו. הקדמה לספר הזהר, אות יח.

התענוגים הרוחניים הם עצומים ונותנים לאדם סיפוק, אם הוא פועל מתוך אהבה עצמית, הוא יסתפק במעט.

הקדמת ספר הזהר, אות קלט.
ברכת שלום מאמרים, תשנ"א, מאמר כג.

לא צריך היה להיבהל כי "טרם עלות הבוקר מתחשך בכפליים".
ספר מאמרי הסולם, מאמר יב.
ספר מתן תורה, מאמר מהות הדת ומטרתה.

בקיום המצוות יש 2 שלבים.
הקדמת ספר הזהר, ביאור כללי לכל י"ד הפקודין, אות א.

צריך לשמור את המצוות בפועל כפשוטו ממש.
הקדמה לתלמוד עשר הספירות, אות כד.

לא צריך להחמיר בכל מיני חומרות ולהתעסק יותר מדי בפרטי הפרטים כל עוד שהאדם שקוע באהבה עצמית.
ברכת שלום מאמרים, תשמ"ו, מאמר כה.

צריך ללמוד את ההלכות כדי לדעת איך לשמור בפועל את המצוות.
הקדמה לתלמוד עשר הספירות, אות כד.

עיקר הלימוד צריך להיות של חכמת הקבלה.
הקדמה לתלמוד עשר הספירות, אותיות כב-כג.
הקדמה לתלמוד עשר הספירות, אות לו.

לימוד הקבלה הוא המתאים ביותר בדור שלנו לעזור לאדם לשנות את טבעו מאהבה עצמית לאהבת הזולת. שזה בעצם כל התפקיד של האדם בעולם הזה.
הקדמה לתלמוד עשר הספירות אותיות א-לז.

אכן, אלו היו זמנים מצערים מאוד. כבר אמרתי לך שבתקופתך המצב הרוחני היה בשפל המדרגה.

הקדמה לספר הזהר, אות נז.
הקדמה לספר הזהר, אותיות סו-עא.
הקדמה לתלמוד עשר הספירות, אותיות לה-לו.

ספרי בעל הסולם דוקא.
ספר מתן תורה, מאמר גילוי טפח וכיסוי טפחיים.
ספר מאמרי הסולם, מאמרים ג-ה.
הקדמה לתלמוד עשר הספירות, אות קנו.

את פרטי העבודה תלמד בספרי המאמרים שכתב בנו בכורו של בעל הסולם בשנים תשמ"ה-תשנ"א, בספר "שמעתי" ובספר ברכת שלום מכתבים.
בתחילת הספר "שמעתי" בהוצאת הרב הורביץ מובא הציטוט הבא משמו של בנו בכורו של בעל הסולם: "אאמו"ר זצ"ל באר דרך העבודה בבחינת כללים, ואני פרטתי אותה לפרטי פרטים."

בשלב ראשון צריך לכוון לקבל את המאור המביא לידי האמונה, ובשלב שני צריך לכוון לקבל את המאור המחזיר את האדם למוטב. הקדמה לתלמוד עשר הספירות, אותיות יב-יח.

הסימן לאמונה שלמה הוא שחוץ מענייני ההכרח, כל השאיפות שלו בחיים יהיו מכוונות רק לדבר אחד: להגיע למטרה שלשמה הגיע לעולם. הקדמה לתלמוד עשר הספירות אות יד.

ככל שהאדם מטהר עוד חלקים מהרצון לקבל שלו, כך הוא יוצא מההסתר ומגיע לגילוי השגחתו האמיתית של הבורא יתברך – שהוא טוב ומיטיב לרעים ולטובים. הקדמה לתלמוד עשר הספירות, אותיות נד-צ.

כשאדם עוד לא זכה לאמונה שלמה, זה קריטי שיידע את זה. הקדמה לתלמוד עשר הספירות, אותיות יב-יג.

לפני הלימוד צריך לשאול את עצמו "למה אני הולך ללמוד? מה אני רוצה להשיג בזה?" ולענות לעצמו על השאלות האלו.

הקדמה לתלמוד עשר הספירות, אות יז.
ברכת שלום מאמרים, תשמ"ז, מאמר יז.
ברכת שלום מאמרים, תשמ"ח, מאמר יב.
ברכת שלום מאמרים, תשמ"ט, מאמר לה.

ותוך כדי הלימוד, להתאמץ להזכיר לעצמו במחשבה ולנסות להרגיש בלב איזושהי השתוקקות לקשר אל ה' יתברך.

הקדמה לתלמוד עשר הספירות, אות יח.
הקדמה לתלמוד עשר הספירות, אות צו.

שמה של התורה הוא "תורת חיים", והכוונה בלימוד תורה לשמה היא שלימוד התורה מביא לו שפע חיים בלי הפסק, והוא זוכה למדרגות עצומות ונפלאות של אושר ושמחה המגיעות לו בצורה טבעית וקבועה.

הקדמה לתלמוד עשר הספירות, אות לט.
הקדמה לתלמוד עשר הספירות, אותיות צה-צו.

מה הבעיה בלימוד תורה שלא לשמה?

הקדמה לתלמוד עשר הספירות, אות לג.

אסביר לך קצת על כמה כללים מרכזיים בעבודת ה'.

ספרי ברכת שלום מאמרים, תשמ"ה-תשנ"א.
ספר "שמעתי".

ספר ברכת שלום מכתבים.

זו דרך לא ראויה. הדרך הראויה היא על בסיס אמונה טהורה ברצון הבורא שכולו טוב ומעשיו טובים וכוונתו רצויה, צדיק וישר הוא, אין עוול.

ספר יד בנימין בהוצאת אור ברוך שלום, מאמר כג.

פרק יא

כל חומר הבריאה הוא הרצון לקבל.

הקדמה לספר הזהר, אות ז.
פתיחה לחכמת הקבלה, אות א.

בבורא יתברך אין ח"ו שום רצון לקבל.

תלמוד עשר הספירות, חלק א, פרק א, או"פ ו.

הרצון לקבל הגס והעכור ביותר הוא אהבה עצמית גמורה המובילה למילוי הרצון בכל

מחיר. גם במחיר של פגיעה קשה בזולת.

ספר מתן תורה, מאמר מהות הדת ומטרתה.

וזהו כל התיקון המוטל עלינו – להפך את הרצון לקבל שיהיה בעל מנת להשפיע.

הקדמה לספר הזהר, אות יב.

בחכמת הקבלה מפורטים כל דרכי התיקון האלו.

ספר מתן תורה, מאמר מהות חכמת הקבלה.

"זה לעומת זה עשה אלקים"

הקדמה לספר הזהר, אות י.

צריך לזכור שגם מערכת הטומאה נבראה על ידי ה' יתברך, והכל יגיע לתיקון.

הקדמה לספר הזהר, אות י.